

Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15en der maand aan:

G. D. DUURSMA,
Achter de Hoven 114 bis,
LEEUWARDEN.

Redactie:

G. D. DUURSMA.
J. M. VAN DEN HOUTEN.

Girorekening
No. 133550 - DEN HAAG

Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat

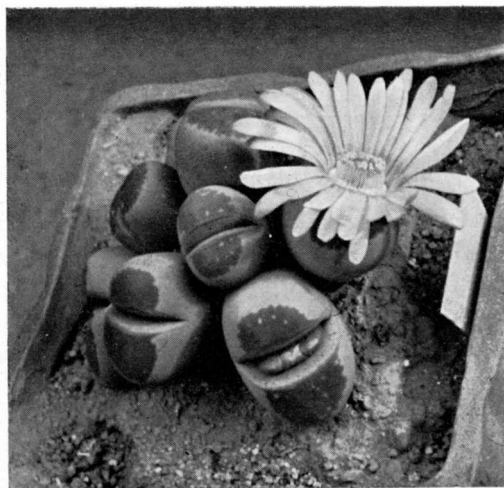
Adres:

Mej. J. J. E. v. D. THOORN,
Amalia van Solmsstraat 80.
DEN HAAG.

Bestuur: CHR. DE RINGH, *Voorzitter*, Hilversum, Nieuweg 73; Mej. J. J. E. v. d. THOORN, *Secretaresse*, den Haag; CHR. T. W. SLIJPER, *Penningmeester*, den Haag, Willem van Outhoornstraat 2; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis; J. M. VAN DEN HOUTEN, Rotterdam, Mathenesserlaan 364.

LITHOPS OLIVACEA. L. Bol.

Deze Lithops wordt gevonden in het Noorden van de Kaap-provincie, in het Kenhardt-district bij Kakamas, een plaatsje aan de vruchtbare oevers van de Oranjerivier, dat in 1897 door de

Lithops olivacea L. Bol.

Foto C. L. Harders.

Hollandsche Gereformeerde Kerk gesticht werd als toevluchtsoord voor arme blanken. *Lithops Fülleri* N. E. Br. en *Lithops Vanzijlii* L. Bol. komen in dezelfde streek voor. De afstand tot de kust van

den Atlantischen Oceaan bedraagt ongeveer 360 K.M.; de vindplaats van deze *Lithops* is dus tamelijk ver in het binnenland gelegen. Uit de buurt van Kakamas zou ook een nieuwe *Lithops* afkomstig zijn n.l. *Lithops Rouxii*, zonder auteursnaam, doch waarschijnlijk is deze plant identiek met *Lithops Bromfieldii*, welke voorkomt in het Gordonia-district in de buurt van Upington, ongeveer 100 K.M. dieper het binnenland in, doch aan de andere zijde van de Oranjerivier.

Lithops olivacea neemt een aparte plaats in onder haar soortgenooten. Ze groeit, ook als zaailing, zeer langzaam. Het gevolg hiervan is, dat zaailingen, die in het eerste seizoen nauwelijks een diameter van 3 m.m. bereiken, in de daaropvolgende winter maanden gemakkelijk indrogen en afsterven. Ik bezit ongeveer 70 zaailingen van vier jaar oud, waarvan een aantal reeds bloeibaar is, doch geen enkel exemplaar heeft zich gesplitst. Het zaad was afkomstig van twee moederplanten, beide ongeveer tien jaar oud, de eene met 9 de andere met 10 hoofdjes. Indertijd ontving ik deze planten als zaailingen onder den naam van *Lithops marmorata* N. E. Br. doch mijn twijfel aan de juistheid van den naam werd opgeheven, toen de planten voor het eerst bloeiden en de bloem geel bleek te zijn. De bloemen van *Lithops marmorata* zijn wit. De natuurlijke groeiplaats van deze plant was onbekend, ze is uit de cultuur verdwenen, doch misschien weer onder een anderen naam terug gekomen.

De afbeelding van *Lithops olivacea* op ware grootte, laat een plant zien, met 9 hoofdjes, die evenals mijn tweede exemplaar met 10 hoofdjes geregeld elk jaar bloeit met 5 tot 7 bloemen. De diameter van de bloem bedraagt 35 m.M. Eigenaardig is, dat van de andere plant de afmetingen der hoofdjes tweemaal grooter zijn en deze steeds die grotere afmetingen blijven behouden, terwijl de doorsnede der bloemen van beide planten dezelfde is. Het tweede verschil is, dat bij de eerste plant de hoofdkleur duidelijk meer olijfgroen is. Dit staat waarschijnlijk in verband met de aanwezigheid van een grotere hoeveelheid kleurstof.

Lithops olivacea is een van de mooiste vensterplanten onder de *Lithops*soorten. Het bovenzvlak der lobben, waarvan de kleur grijs-groen is, is gewoonlijk geteekend met een rij roomkleurige stippen, loopend over iedere lob, evenwijdig aan de spleet en verder met nog eenige stippen of vlekken in de vensterzone. Het maximum van het aantal hoofdjes schijnt 10 te zijn. Ik heb opgemerkt, dat,

wanneer bij het verschijnen der nieuwe bladparen een hoofdje zich in tweeën splitst, dit gepaard gaat met het afsterven van een ander hoofdje. De oude bladparen schrompelen tamelijk vlug weg. Het oude papierachtige huidje moet men zoo lang mogelijk aan de plant laten zitten, neemt met het te vroeg weg, dan gaan de zij-kanten der nieuwe bladparen rimpelen. Bij sterke zonbestraling achter glas treedt dan gemakkelijk verbranding op.

De cultuur is iets lastiger dan van andere Lithopssoorten, omdat de plant in den groeitijd weinig water noodig heeft. Zaaïngen maken bij te veel water soms wel drie nieuwe bladparen in één seizoen of groeiperiode, wat zwakke plantjes tengevolge heeft. In den winter van ongeveer half October tot het begin van Maart houd ik deze Lithops volkomen droog en koel. Zij staat bij mij in zandigen kalkhoudenden grond.

F. SWÜSTE.

REBUTIEAE.

A. V. Fric en K. Kreuzinger.

II.

*De Rebutieae als natuurlijke vormengroep der Echinopsioideae.
De geslachten.*

Ruim een jaar geleden beëindigden wij het *algemeen overzicht* van de Rebutieae en beloofden onze geduldige lezers een goed ge-gronde beschrijving en indeeling in geslachten, soorten en varië-teiten te geven. (Succulenta September 1936).

Wij meenen, dat wij met een grafisch verwantschapsschema van alle Echinopsioideae, onzen lezers de samenhang het best duidelij-k kunnen maken. In „het nomenclatuursysteem Backeberg” wordt getracht, *alle Rebutieae*, met uitzondering van Eurebutia en Aylostera, als „Lobivias” te classificeeren. Dat er overgangen zijn en verwantschap bestaat tusschen de Rebutieae en de Lobivieae, is reeds lang bekend; zonder moeite zijn er dergelijke overgangen te vinden naar andere zijden. Eenige daarvan hebben wij ook gra-fisch aangegeven. Op grond van practische doelmatigheid en we-tenschappelijke indeeling, moet de scheidingslijn tusschen de Lo-bivieae en de Rebutieae *daar* getrokken worden, waar (naar onze hedendaagsche kennis) de *minste* verwantschap bestaat. Zijn een groot aantal kenmerken der geslachten links van de scheidingslijn

aan elkander gelijk of zeer gelijksoortig en vindt men ook rechts van de scheidingslijn op elkaar gelijkende geslachtskenmerken van een andere soort, dan is de door menschenhanden getrokken lijn zeker goed en natuurlijk. Wij zullen voorts hieronder bewijzen, dat onze Lobivieae en Rebutieae ook door leeken zeer goed van elkander zijn te onderscheiden.

Cyllindrorebutia Nicolaii.

*Het inschakelen van de geslachtsgroepen Rebutieae-Lobivieae
in de Cactaceae, sleutel, tegenoverelkaarstelling, enz.*

Als groep der Echinopsioideae behooren de Rebutieae tot den Zuid-Amerikaanschen tak der Trichopericarpeae en deze weer tot de Hymenocactaeae, enz.

Trichopericarpeae:

I: Noord- en Midden-Amerikaansche geslachten. *)

II: Zuid-Amerikaansche geslachten:

A: Schedelbloeiërs uit jonge areolen. *)

*) Beteekent hier: niet verder uitgewerkt.

AA: Zijkantbloeiërs uit meer-jarige areolen:

Echinopsioideae.

Hymenocactae:

Echinopsioideae:

B: Dagbloeiërs;

b: trechter- of klokvormige bloemen;

C: week lichaam, glibberig vleesch, doorns dun, buigzaam, hyalin, aan het uiteinde nimmer haakvormig omgebogen; ribben *schijnbaar* dikwijls in tepels opgelost, nimmer echter in bijlvormige knobbels; knoppen aan de schaduwzijde van het lichaam ontstaand: *Rebutieae* F. & K.

CC: hard lichaam, hard vleesch, houtachtige centrale as, doorns ruwer, dikwijls priemvormig, ook met haakvormig uiteinde; ribben dikwijls in bijlvormige knobbels opgelost; knoppen aan de zonzijde van het lichaam ontstaand: *Lobvieae* F. & K.

bb: radvormige bord-bloemen, sterk glanzende zaden (Cleistoc. type): Groep: *strigosus*, *Bruchii*, enz. *)

BB: Nachtbloeiërs;

bbb: trechtervormige bloemen: *Echinopsieae* F. & K. *)

BBB: Dag- en nachtbloeiërs (de bloem blijft verscheidene dagen en nachten ononderbroken geopend);

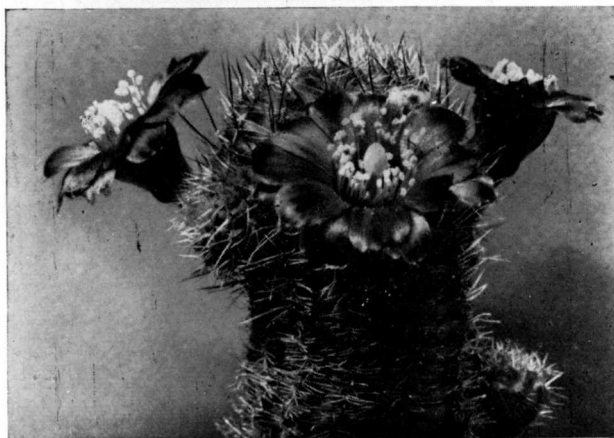
bbbb: min of meer zygomorphe buisbloemen. ¹⁾

Echinopsioideae:

Zuid-Amerikaansche dwerg- tot reuzencactussen, wier bloemen slechts uit minstens overjarige areolen ontstaan kunnen. Een dagen en een nachtbloeiende vertakte hoofdtak. Grootte der bloemen van 1 cm tot meer dan 35 cm varieerend. Bloemvorm primair lang trechtervormig, door symbiosen zygomorph wordend; door natuurhybridisatie (kunstmatig nagegaan) verkort en dan tot radvormig. Vruchtbeginsel en buis wollig (bij *Eurebutia* slechts microscopisch aan te toonen), door vreemde hybride-invloeden ook borstelig of met borsteldoornareolen. De bloemen der dagbloeiende tak hebben

¹⁾ Opmerking: Plaatsing der geslachten met zygomorphe buisbloemen naar de vindplaatsen in de richting van Zuid naar Noord: Denmoza, *Cleistoc.*, *Oreoc.*, *Arequipa*, *Borzic.*, *Aporoc.* Als parallel hierbij, echter in de richting van Noord naar Zuid een zygomorph-bloeiende geslachtengroep der *Gymnocarpeae*: *Cochemia*, *Rathbunia*, *Mamillopsis*, *Matucana*, *Zyoc.*

behalve giftgroen en zuiver blauw, alle kleuren van donkerpurper-violet naar purper, rood, oranje, geel tot wit. Alle nachtbloeiers hebben witte of witachtige bloemen; de cultuurhybriden kunnen ook rose- en violetkleurig bloeien. In de rangschikking der meeldraden onderscheidt men duidelijk twee tot drie groepen, die echter soms gemodificeerd worden (vergroeiing, enz.); steeds is de bovenste groep der meeldraden tot een paracorolla-achtige huid (hymeno) samengegroeid, die den binnenwand der buis bekleedt en grootendeels met dezen vergroeid is. Oude areolen hebben het

Digitorebutia Peterseimii.

vermogen, opnieuw jonge doorns te vormen. Enkele geslachten (*Cylindrorebutia*, *Denmoza*, enz.) vormen pseudocephalia, die door zullen groeien.

Draadwortels met alle overgangen tot aan penwortels.¹⁾

¹⁾ Voor de systematische indeeling gebruiken wij het kenmerk: draadwortel-penwortel eerst in de tweede plaats. Naar Fric's ervaringen en waarnemingen, is namelijk de vorming van draad- of penwortels vóór alles afhankelijk van oorzaken buiten de planten gelegen, als bodemvochtigheid, luchtvochtigheid, fysikalische bodemgesteldheid, microclimatische invloeden op de groeiplaatsen van enkele individuen, enz. In feite stelden wij onder *Seti-* en *Digitorebutia*-importen van één en dezelfde soort vast, dat enkele planten van draad- andere van penwortels waren voorzien, daar deze op de grens van de droge en de vochtige zone groeiden en verzameld werden. Bij een buitengewoon droge cultuurbehandeling maakte *Eurebutia citricarpa* (die anders draadwortels heeft) penwortels. Dit is analoog bij de *Lobivieae*.

*Dagbloeiende tak.**Rebutieae* F. & K.

Lichaam week, rimpelig schrompelend, met glibberig vleesch; middellijn der centrale as in verhouding tot de lichaamsmiddellijn groot, vaatbundels nimmer sterk verhout.

Ribben dikwijls schijnbaar in spiraalvormig gestelde tepels opgelost, echter nooit in scheef bijlvormige knobbels overgaand.

Epidermis dun, week (gevoelig voor roode spin).

Spruiten onder normale omstandigheden zonder luchtwortels.

Doorns dun, bros, doorschijnend, buigzaam, vaak aan borstels herinnerend, nimmer haakvormig eindigend, in den jeugdvorm steeds recht (bij enkele *Setirebutias* zijn de oudere doorns secundair gebogen; eenige *Hymenorebutias* hebben licht gewelfde en zelfs gekrulde doorns) en relatief eenvoudig in opbouw.

Knoppen (en spruiten) dikwijls in een punt onder de epidermis ontstaand en de weeke huid openscheurend; knoppen aan de schaduwzijde van het lichaam ontstaand.

Lobivieae F. & K.

Lichaam hard, geplooid schrompelend, met hard vleesch; middellijn der centrale as in verhouding tot de lichaamsmiddellijn klein, vaatbundels sterk verhout.

Ribben doorlopend of verdeeld in bijlvormige knobbels.

Epidermis ruw, hard en dik, als doorschijnende huid afschilbaar, dikwijls verkurkend (weinig gevoelig voor roode spin).

Spruiten (voor zoover deze optreden) met luchtwortels.

Doorns krachtiger, vaak ruw, meest priemvormig en gebogen, ook met haakvormig uiteinde, gecompliceerder in opbouw.

Knoppen (en spruiten) uit de wol der areolen ontspringend; knoppen aan de zonzijde van het lichaam ontstaand; (deze, en de tegenovergestelde eigenschap der *Rebutieae* kan natuurlijk alleen bij uitgeplante

Eenjarige puberteit: als individu kortlevend.

Embryo met rondachtige hypocotyl en ronde zaadlobben.

planten, dus bij die, welke eenige jaren, zomer en winter in dezelfde omgeving staan, vastgesteld worden).

Meerjarige puberteit: als individu langer levend.

Embryo met langgerekt hypocotyl en spitse zaadlobben.

Het kenmerk: „schaduwzijde-bloeiërs”, geeft naar Fric's hypothese aan, dat de voorouders (der Rebutieae) gedurende hun trektochten in de richting van den aequator (dag en nacht steeds even lang) — in ons geval dus naar het Zuiden — trokken. De voorouders der geslachtsgroep: „zonzijde-bloeiërs” (Lobivieae) zijn daarentegen van daar gekomen, waar het verschil tusschen dag en nacht grooter is: op het Zuidelijk halfrond dus in de richting van Zuid naar Noord.

De tegenover-elkaar-stelling Rebutieae-Lobivieae toont duidelijk, dat een groot deel der eigenschappen van de Rebutieae bij de Lobivieae *niet* aanwezig is en omgekeerd. De eigenschappen der beide groepen sluiten elkander wederkeerig uit.

Dit is een *feit*, dat niet weggeredeneerd kan worden; daarmee vergeleken is de *bewering*, dat de Rebutieae met de Lobivieae nauw verwand zijn van geen beteekenis. De gemeenschappelijke eigenschappen der beide groepen en ook der Echinopsieae zijn overigens hierboven bij de Echinopsioideae samengevat.

De systematiek moet zich in de eerste plaats aan tastbare *feiten* houden en speculatieve *beweringen* voor den opbouw van het systeem eerst dan te hulp nemen, als geen andere middelen aanwezig zijn.

Er wordt hier aan het voorbeeld van het geslacht *Echinocereus* herinnerd, waarvan het recht van opstelling ook lang bestreden werd, waaraan thans niemand meer twijfelt, want ook hier dienden de feiten van de innerlijke lichaamsgesteldheid (en andere) van deze planten als maatstaf.

Vert. A. F. H. BUINING,
Leusden.

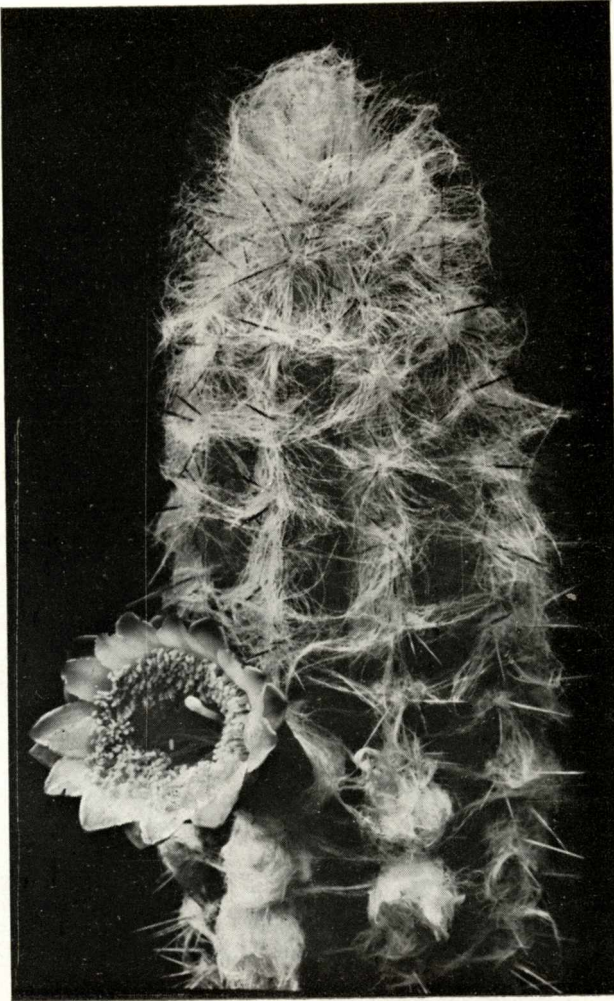
PILOCEREUS HOULLETII. L e m.

De plant kwam in September 1929 als import via de firma de Laet in mijn bezit en was toen ± 20 c.m. hoog.

Het eerste jaar kon ik geen groei bespeuren, bovendien bevroor het vegetatiepunt in Maart 1931, nadat de plant, wegens verhuizing, met mijn geheele verzameling ruim drie maanden lang in een kelder had doorgebracht.

Uit een der bovenste areolen is de plant toen verder gegroeid, ze heeft nu een lengte van ± 60 c.m. Hoewel de plant het vorige

jaar ook knop vormde, is de bloem toen niet geheel tot ontwikkeling gekomen, waarvan de oorzaak moet gezocht worden in het scherm van de kas.

Pilocereus Houlettii.

Foto B. J. v. d. Velde.

Dit jaar heb ik mijn privé-verzameling niet geschermd, dus volle zon gegeven met als resultaat, dat de bloem tot volkomen ontwik-

keling kwam. De bloeitijd duurde van 19 Sept. tot 21 Sept. De donkerblauw gekleurde vrucht was rijp op 20 Oct. 1937.

F. J. TOGNI.

Naschrift.

De plant door fa. De Laet als *P. Houlettii* Lem. in den handel gebracht, is feitelijk *Pilocereus Palmeri* Knuth. Evenzoo de plant afgebeeld in Succ. 1937 bladz. 3, welke ook onder den naam *P. Houlettii* van De Laet ontvangen werd. *Red.*

PLANTENLEVEN IN ZUID-AFRIKA.

Het geslacht *Mesembryanthemum*, de „Vijgjes”, weet de heete verschroeiende zonnebrand goed te trotseeren. Het halve jaar met een aan Cactus herinnerende bloei prijkend, houden de vleezige

*Mesembryanthemum*landschap bij Zevenfontein (Karoo)
met *Gibbaeum Shandii* N. E. Br.

Foto Dr. Pole Evans.

bladeren voldoende vocht om de droogteperiode door te komen. Want dit is juist *het geheim van succulenten: zij vermogen het laatste restje sap hardnekkig voor verdamping te behoeden, terwijl*

de cellen deze vrij plotselinge verhooging van osmotischen druk, welke hiervan het gevolg is, goed kunnen doorstaan.

Dit geslacht is wederom zoo'n echt Kaapsche schoonheid. Zijn centrum is de Kaap; daar herkent men de planten onmiddellijk aan hun bloembouw, hoe uiteenlopend ze overigens zijn: kruipende kruiden, heestertjes of gedrongen gewassen, welker bijna bolvormige blaadjes elkaar als kussentjes bedekken.

Daarom is het aan een kant jammer, dat de botanici in Kewgarden (bij Londen), het geslacht in vele splitsen, maar er zijn nu eenmaal menschen, die heel scherp kijken en dan steeds de verschillen ontdekken vóór de overeenkomst in planten. En zoo ontstonden de geslachten *Lithops*, *Conophytum*, *Pleiospilos*, enz.

„Plantenleven in Zuid-Afrika” door
C. B e e k h u i s, Baarn 1937

HET LEEKENHOEKJE.

Correspondentie, op deze rubriek betrekking hebbende, te zenden aan Chr. de Ringh, Neuweg 73, Hilversum.

Zoo langzamerhand komt het seizoen voor onze planten in 't verschiet en wij hunkeren er naar om de planten weer eens stuk voor stuk onder handen te kunnen nemen. Het zachte weer heeft dan ook wel invloed op ons verlangen en die fabeltjes van zachte winters en daarna veel ongedierte gaan niet op, want menig keer heb ik kunnen constateeren, dat na een strengen winter het ongedierte in grooten getale aanwezig was. Een bezoeker der Jaarvergadering heeft ons eenige vroolijke oogenblikken bezorgd toen hij beweerde dat een kennis zijn planten 's winters droog hield en hij ze volop water gaf en het resultaat was dat beide collectie's er goed bij stonden. Spreker hechtte dan ook geen waarde aan allerlei raadgevingen. Het is best mogelijk dat beide collectie's er even goed bij stonden, maar er moet niet uit het oog verloren worden, dat wij de leden er steeds op wijzen, dat ondervinding de beste leermeester is en dat rekening gehouden moet worden met de plaatselijke omstandigheden. Het volop water geven in een omgeving van 38—45° F. is even funest als het drooghouden der planten in een kas waar de temperatuur opgevoerd wordt tot 60 à 70° F.

Nu de zon meer kracht krijgt worden zij, die de planten ge-

urende den winter op een donkere plaats opgeborgen hebben, er voor gewaarschuwd deze planten niet direct aan de zonnestralen bloot te stellen om zonnebrand te voorkomen.

Het eerste werk dat voor de deur staat is onze planten voorzien van nieuwe aarde. Nu is het niet noodig dat volgroeide planten ieder jaar verpot worden, dit kan men gerust een keer overslaan. Zijn er planten bij, die het het vorige jaar niet al te best gedaan hebben, dan worden ze eens goed onderhanden genomen. Versche aarde, oude wortelresten worden verwijderd en mocht blijken dat het wortelgestel slecht is, welnu snijd dan alles weg en behandel de plant als stek. Voor de samenstelling der aarde zullen wij maar geen recept geven, want daar gaat het ook al mee als met geneesmiddelen, de één heeft succes en de ander vindt geen baat bij het gebruik, alweer de ondervinding. Aan één eisch moet ze zeer zeker voldoen, ze moet goed doorlatend zijn d.w.z. de lucht moet goed bij de wortels kunnen worden, dus mag de potkluit niet een vaste massa worden en dient er voor gezorgd te worden, dat vooral de bodem niet direct dichtslaat, hetgeen te voorkomen is door onder in den pot een paar grove stukjes scherf te leggen. Met deze raadgeving voor oogen is het plaatsen van planten direct in zoo'n mooi geglazuurd luxe potje veroordeeld, want dergelijke potjes, die niet poreus zijn, laten geen lucht door.

Aan het einde dezer maand kunnen wij ons gaan bezighouden met zaaien.

Wij voorzien ons van zaden, mocht U ze nog niet in huis hebben en weet U geen keus te maken wendt U zich dan eens tot onze Secretaresse, die zal U wel op streek helpen. De zaden dun bedekken met grond, warm plaatsen, vochtig houden en het zaai-bakje afdekken met glas. Na het kiemen der zaden een weinig lucht toevoeren. De volgende maand bespreken wij hoe de kiemplantjes verder behandeld moeten worden.

Mocht de bovenlaag in den zaai-bak groen worden voordat het zaad gekiemd is, dan verwijderen wij deze laag doch dienen goed toe te zien, dat wij met de aarde ook de zaden niet verwijderen, want dan wordt er ten onrechte gezegd, dat het zaad niet kiemkrachtig is.

Van de planten, die niet verpot behoeven te worden, verwijdert men de bovenkorst der aarde en vervangt deze door versche aarde, dat geeft een frisscher gezicht.

JAARVERSLAG 1937.

Mijn verslag over het afgelopen jaar kan geen melding maken van buitengewone of bijzondere gebeurtenissen. De werkzaamheden van het bestuur waren voornamelijk gericht op het doel, dat ook het doel is van onze vereeniging n.l. het bevorderen van de liefhebberij in het kweken en bestudeeren van vetplanten. Hiertoe werden vele vragen van leden beantwoord, vele inlichtingen verschaft, adressen verstrekt, planten en zaden verzonden. Voor menigeen is het bestuur van Succulenta een vraagbaak bij hun liefhebberij, voor amateurkweekers, die geen andere liefhebbers kennen, is de correspondentie met een der bestuursleden een vervulling. We weten, dat deze briefwisseling voor de succulentenwetenschap van geen belang is, doch we weten ook, dat onze vereeniging niet uit botanici, doch uit eenvoudige liefhebbers bestaat en dat het de eenvoudige liefhebber is, die belangstelling, zorg en liefde voor vetplanten heeft en dat hij het is, die het importeeren van succulenten, zoowel als het kweken door beroepskweekers mogelijk maakt.

Uit de bibliotheek werden 98 boeken verzonden in 50 zendingen, door het secretariaat werden 642 poststukken verstuurd, benevens \pm 70 pakjes planten of zaad. De planten en het zaad waren beschikbaar gesteld door enkele Haagse leden en ook door den Heer Lansink te Enschede, die een groot aantal mooie zaailingen afstond.

De Algemeene Vergadering vond plaats op 30 Jan. te Utrecht. Op deze vergadering werd de Heer J. Casteelen tot waarnemend penningmeester benoemd, daar de Heer Krabbendam zijn functie had neergelegd. Zeer tot onzen spijt kan de Heer Casteelen het penningmeesterschap niet blijvend aanvaarden, omdat zijn werk vele verhuizingen met zich medebrengt. Wij willen den Heer Casteelen hierbij hartelijk danken en gaarne een woord van hulde brengen voor hetgeen hij voor de vereeniging heeft gedaan.

Het voorstel van den Heer de Haas tot het officieel aanvaarden van de nomenclatuur Backeberg, dat op de Alg. Verg. werd behandeld, werd door die vergadering niet aangenomen.

Nadat toelichtingen waren gepubliceerd, geschreven door den Heer de Haas pro en door den Heer van den Houten contra het voorstel, welke laatste het oordeel van de Alg. Verg. weergaf, werd het voorstel ingevolge art. 18 van ons Huish. Reglement aan een referendum onderworpen. Er werden 51 stemmen uitgebracht, 13 voor en 38 tegen.

Het maandblad, de belangrijkste levensuiting van onze vereeniging kon, dank zij veler medewerking op dezelfde hoogte in stand gehouden worden.

Wij zijn dankbaar voor de vele goede artikelen en vaak prachtige foto's, die aan de redactie werden toegezonden. Er zijn echter nog te veel leden, die hun licht onder de korenmaat plaatsen; wij zouden gaarne zien, dat zij dat licht voor allen lieten schijnen.

De jaargang 1937 omvatte, evenals vorige jaren, 192 pagina's, versierd met 52 foto's. Vergelijken we uitvoering en illustratie met andere gelijksoortige tijdschriften, ook in het buitenland, dan zien we, dat Succulenta een goed figuur maakt, hoewel van vele dezer bladen de prijs aanmerkelijk hooger is. De uitvoering van ons orgaan was als steeds onberispelijk. Wij willen dan ook de uitgeefster, de firma van Druten, dank zeggen voor de wijze, waarop Succulenta wordt verzorgd. Ook voor de welwillendheid, waarop te laat ingestuurde artikelen nog worden geplaatst, voor de goede zorgen aan oude cliché's besteed, en niet in het minst voor de aangename samenwerking past een woord van dank.

De negentiende jaargang van Succulenta ligt achter ons; met gerechtigd-

digden trots noemt de Heer Duursma den nieuw begonnen jaargang een jubileumjaar. Slechts ingewijden weten, hoeveel werk er verbonden is aan het redigeeren van ons tijdschrift. Gelukkig kan Succulenta rekenen op een aantal geregelde inzendingen, waarvan genoemd moeten worden de actueele, van grondige studie getuigende Haworthia-bijdragen van den Heer Uitewaal en zijn opstel over van Marum. De Mesemartikelen van den Heer Swüste brengen steeds iets nieuws en geven waardevolle aanwijzingen voor het kweken van weinig bekende Mesemgeslachten; de mooie foto's, die de Heer Harders van de kweekelingen van den Heer Swüste nam, maken deze artikelen tot iets heel bijzonders. De bijdragen van de andere Hagenaars, de Heeren Bommeljé, Harders, Lindeijer, de Haas en Cerny willen wij ook in herinnering brengen. Mejuffrouw Karsten gaf een uitgebreide recensie van The Stapelieae het standaardwerk van White en Sloane, de belangrijkste publicatie op succulentengebied van den laatsten tijd. De Heer Buining verkreeg de medewerking van Fric en Kreuzinger, hij zorgde voor de vertaling van enkele artikelen. Deze artikelen zullen misschien niet door allen met volle instemming zijn gelezen, maar de redactie meende deze bijdragen te moeten opnemen, opdat onze lezers zullen weten hoe anderzijds over thans zeer urgente Cactusvraagstukken wordt gedacht. Over vele dezer vraagstukken zijn wij niet bevoegd een oordeel te vellen. Fric en Kreuzinger zijn goede waarnemers en uitstekende kenners. Wij hopen derhalve in de toekomst met het opnemen van hun artikelen door te gaan. Buiten de Fric'sche theorieën zijn in Duitschland de meeningen ook nog verdeeld, het uitgeven van twee tijdschriften was daarvan het gevolg.

Wij weten, dat sommigen de artikelen van Backeberg zouden willen missen, zooals anderen de bijdragen van Fric en Kreuzinger in Succulenta niet op hun plaats achten, doch deze meeningen kan noch de redactie, noch het bestuur deelen.

Ten slotte kom ik tot mijn laatste onderwerp, den nervus rerum, de ziel der dingen, namelijk ons ledental. In 1936 telde Succulenta 575 leden. In 1937 slechts 481. Op het eind van 1937 bedankten 93 personen, er traden 9 nieuwe leden toe, zoodat we het jaar 1938 ingaan met juist 400 leden. Wij betreuren het verminderen van het ledental ten zeerste; we kunnen echter niet anders dan het feit aanvaarden. Voor velen behoort de belangstelling voor succulenten en als onmiddellijk gevolg de belangstelling voor Succulenta tot het verleden; anderen moeten de grootste zuinigheid betrachten en zeggen derhalve het lidmaatschap op.

Wij wenden ons tot de werkelijke vetplantenliefhebbers en vragen hen om steun. Wij hebben den moed niet verloren en hopen onze Vereeniging en ons Maandblad in stand te kunnen houden, doch wij rekenen op de medewerking en de hulp van de leden. Wanneer zij zich een kleine opoffering voor Succulenta willen getroosten, wanneer zij het bestuur met hen ten dienste staande middelen willen helpen, hopen we, ondanks het verminderde ledental, op het eind van dit jaar te kunnen spreken van een goed jaar 1938.

J. J. E. VAN DEN THOORN,
Secretaresse.

VERGIFTIGE CACTUSSEN?

In Duitse tuinbouwbladen werd den laatsten tijd meermalen de vraag gesteld, of Cactussen vergiftig zijn. De hardnekkigheid, waarmee sommige lezers telkens weer op deze kwestie terugkomen, be-

wijst, dat velen, ondanks de weerlegging der redactie, toch nog in twijfel verkeerden, of de Cactussen voor den mensch schadelijke eigenschappen bezitten. Niet bedoeld worden dan enkele als vergiftig bekend staande Lophophora-soorten (o.a. *L. Williamsii*), ook niet de *Opuntia*'s met haar venijnige glochiden, maar een bepaald voor de gezondheid schadelijke eigenschap welke voornamelijk van *Echinopsis*, *Echinocactus*, *Mammillaria*, *Cereus* en *Opuntia*, dus van de bedoornde soorten, uitgaat. De schadelijke eigenschap zou dan ongeveer dezelfde zijn als die van b.v. *Primula obconica*.

Wij voor ons hechten aan de vergiftige eigenschap der Cactussen geen waarde, gelooven eerder, dat gepoogd wordt door een zekere verdachtmaking de Cactussen in een verkeerd daglicht te stellen.

G. D. D.

BOEKBESPREKING.

Gedoornde Vrienden. Uitgave Turkenburg's Zaadhandel, Bodegraven. Prijs f 0.30.

Van dit aardige boekje verscheen onlangs een herdruk, welke wel is waar gelijk is aan de eerste oplage, doch waarvan wij niettemin gaarne melding maken. Want een herdruk bewijst, dat er nog steeds opnieuw personen gevonden worden, die belangstelling voor Cactussen toonen. De 22 bladz. tekst kan uiteraard niet veel meer geven dan enkele richtlijnen, doch men vergete daarbij niet, dat de grondslag, waarop de latere liefhebberij moet worden voortgebouwd, eenvoudig en voor ieder begrijpelijk behoort te zijn. Aan dezen eisch voldoet „*Gedoornde vrienden*” in alle opzichten. De 22 foto's, tegenover de tekstpagina's geplaatst, geven een mooi beeld van de veelzijdige schoonheid onzer gedoornde vrienden, hetzij als jonge zaailing, hetzij als rijk bedoornde import of als bloeiende plant.

Wie dit aardige boekje nog niet bezit, kan voor het luttele bedrag van 30 cent zijn succulentenbibliotheek met iets goeds verrijken.

Bestrijding van ziekten en ongedierten in groente-, bloem- en oofstuin. Uitgave Turkenburg's Zaadhandel, Bodegraven. Prijs f 0.55.

Ieder heeft op het meest ongelegen tijdstip wel te kampen met ziekte en ongedierte in zijn gewassen. Niet altijd heeft men echter direct het goede middel bij de hand om de plaag in haar eerste optreden te bestrijden, zelfs gaat vaak veel kostbare tijd verloren met het opsporen van de juiste oorzaak der beschadiging, welke inmiddels maar ongestoord haar gang kan gaan. Had men tijdig eenige studie van de plagen gemaakt, welke onze gewassen belagen, dan was daarmee veel teleurstelling en schade bespaard. Welnu, in

bovenstaande nieuwe uitgave van Turkenburg hebben wij een even eenvoudige als duidelijke handleiding, waaruit men in één oogopslag kan gewaar worden welke ziekten of ongedierten op groentegewassen, bloeiplanten en ooftboomen worden aangetroffen. En tegelijk wordt daarbij het beste en eenvoudigste bestrijdingsmiddel aangegeven.

De geheele behandeling van het onderwerp is streng alfabetisch, terwijl 63 sprekende afbeeldingen den 117 bladz. tellenden tekst verduidelijken.

Met de uitgave van slechts 55 cent zal de liefhebber zich gulden aan teleurstelling kunnen besparen, terwijl de groenten-, fruit- en bloemkweekers er door oogstvermeerdering tienmaal zooveel voordeel mee zullen kunnen behalen.

Vaste, tweejarige en rotsplanten uit zaad te kweken in de vrije grond. Uitg. Turkenburg's Zaaadhandel, Bodegraven. Prijs f 1.08 fr. p. post.

„Het is aan vele tuinliefhebbers nog onbekend, dat vaste planten op gemakkelijke wijze uit zaad te kweken zijn en dat daarbij een keuze uit een overvloed van soorten gedaan kan worden”, zoo lezen wij in het voorbericht van dit omvangrijk boek, dat meer op een foto-album dan op een handleiding gelijk.

Uitgegeven in royaal formaat, vindt men op de 152 bladzijden niet minder dan 133 groote, duidelijke afbeeldingen van vaste-, tweejarige- en rotsplanten terwijl bovendien nog 4 schitterende platen in natuurlijke kleuren zijn bijgegeven. Alles is alfabetisch gerangschikt, wat het naslaan vergemakkelijkt, terwijl bovendien een alfabetisch register van Nederlandsche namen aan het inhoudsregister is toegevoegd.

De bloemenliefhebber zal verrukt zijn, dat hij, eenvoudig door zaaien, dus op de goedkoopste wijze, een tuin vol prachtige sierplanten kan krijgen. Onder elke afbeelding is met enkele woorden, kort en duidelijk, aangegeven hoe hij dit met zaaien kan bereiken.

Maar de waarde van dit mooie album is nog grooter! Zij, die eenige studie van onze tuinbouwflora maken, moeten het album eens doorbladeren en zich rekenschap geven, hoeveel van die planten hen bekend zijn!

En wie hem onbekende sierplanten in den tuin heeft staan, kan deze aan de hand der duidelijke afbeeldingen stellig alle van de juiste namen voorzien.

Alzoo een veelzijdige handleiding, een waardevol bezit voor ieder die van tuinplanten houdt.

G. D. D.

INHOUD: Lithops Olivacea. — Rebutieae. — Pilocereus Houlettii. — Plantenleven in Zuid-Afrika. — Het Leekenhoeckje. — Jaarverslag 1937. — Vergiftige Cactussen. — Boekbespreking.
